

Roetz - Tastoe in Roetz Juni 2018

„Je vrijheid is je rijkdom“ Door Merei Dekker

Helmi van Sterkenburg runt al vijftien jaar haar winkeltje Tastoe in Wijk aan Zee. Ondanks het alom heersende idee dat een cadeauwinkeltje in een dorp niet haalbaar zou kunnen zijn, blijkt het tegendeel. Het is de kunst om de waarde van kleinschaligheid te zien. En de drang te weerstaan om altijd groter te willen groeien. Dat eerste blijkt, tegen de gangbare stroom in, succesvol. De inspiratie voor Tastoe kreeg Helmi op het Griekse eiland Paxos tijdens Cultureel Dorp in „99. Ze zag er allemaal kleine winkeltjes floreren. „Ik dacht, als het op Paxos kan, dan moet het hier ook kunnen.“

„Vanaf het begin waren we erbij. Waanzinnige periode dat we Cultureel Dorp zo hebben mogen meemaken. We hebben met elkaar geschiedenis geschreven. In „98 was ik al betrokken. Bert zei: „ik heb eigenlijk een eiland voor jou, Paxos“. We zijn erheen gegaan en hebben meteen een afspraak gemaakt met de burgemeester. En daar heb ik nu nog steeds contact mee, hartstikke leuk. Ik was de ambassadeur voor Paxos, samen met Anneke Rooseboom. Wij droegen dat. We gingen altijd vooruit om dingen te bespreken. Het is toch een andere cultuur dus je moest overleggen wat je van ze verwachtte en wat ze van ons verwachtten. In februari 2001 kwamen ze hier naar toe en het was teringkoud. Dat waren de mensen van Paxos niet gewend dus ze kwamen hier met wollen mutsen op. Die Grieken willen altijd uitgebreid koken dus wij hadden een keukentje in de Moriaan en we dachten dat redden we wel. Dat was natuurlijk helemaal niet het geval. Dus toen kwam de familie Hamers in beeld, mochten we de keuken van Jozeboko gebruiken. In die tijd zijn er zulke mooie vriendschappen ontstaan. Mijn man Ruud was met zijn broer (Rob van der Klooster – red.) actief in de muziek. Dochter Carmen speelde viool, zij heeft in een heleboel dorpen in Europa opgetreden. Ook bij de opening van Zee van Staal met de koningin stond ze in haar eentje te violen. Onze zoon Remy was actief met drummen, en ook met koken. Zo stond hij met de familie Hamers haringen schoon te maken. We hadden vaak gasten uit het buitenland, dan moesten de kinderen hun kamer even afstaan. We wilden wel altijd muzikanten in huis. Dan kun je zonder dat je de taal spreekt communiceren via de muziek. Er kwamen mensen uit Estland. Een stevige man zullen we maar zeggen. Dan zaten we aan het ontbijt. Deed die man een heel pak ham plop, zo op zijn brood, in plaats van één plakje zoals wij gewend zijn. De kinderen kijken. Als je jong bent en je maakt dat allemaal mee, dan is dat toch bijzonder. De kinderen hebben veel geleerd van die tijd.

Siësta De inspiratie voor Tastoe kreeg ik op Paxos. Ik zag al die kleine winkeltjes. Ik dacht: als het hier kan, dan moet het toch bij ons ook haalbaar zijn? Gewoon proberen. Kleinschaligheid kan dus wel, was het gevoel. En ik wil siësta, dat was het eerste wat ik zei. Mijn vader had 35 jaar een kapsalon gehad, was altijd maar aan het werk. Hij kon amper op vakantie, twee weken was al teveel. Ik wilde niet zo'n leven. En toen ik het daar zag op Paxos dacht ik, ik kan gewoon tussen de middag dicht. Inmiddels doe ik dat al vijftien jaar zo in de zomer. In de ochtend ben ik open, dan gesloten, en in de namiddag weer open. Want is het takkeweer dan gaat iedereen de stad in en komen ze toch niet, en als het mooi weer is, ligt iedereen plat op het strand in de middag. En dat wilde ik ook doen. Ik wilde gewoon een leuk leven leiden. De eerste jaren moest ik het aftasten, je moet wat opbouwen. Dus ik gaf toen ook veel cursussen, nog van mijn tijd als docent handenarbeid. Die cursussen gaf ik soms tot 12 uur 's avonds. Toen dacht ik op een bepaald moment, hallelujah waar ben ik mee bezig? Ik moest het beter doseren.

Totaalplaatje De nadruk kwam meer op de winkel te liggen. En dan niet toespitsen op een specifiek iets, bijvoorbeeld alleen houten speelgoed, want dat werkt niet in Wijk aan Zee. Je moet van alles wat hebben, ook spelletjes en hebbedingetjes. En ik vul het aan met wat mensen er graag bij willen. Dan wordt het wel een „van alles wat“ gebeuren, maar dat is prima. Ik heb liever een totaalplaatje. Dat ik ook oude mensen kan helpen en ook jonge mensen. Dat je overal een beetje op inspeelt, dat is het leukste. Tja, als je volgens de marketinggedachte gaat denken dan ga ik hier geen examen in halen hoor, dan lig ik er echt uit. Maar je moet je er zelf goed bij voelen, dan draag je dat ook uit. Steeds maar uitbreiden en groter groeien is niet nodig. Als je tevreden bent met wat je hebt en je kunt je kostenplaatje een beetje rondbreien, waarom zou je dan meer willen? Sommige mensen willen alleen maar „meer meer meer“. Daar krijg je alleen maar meer stress van. Ik kan wel uitbreiden en personeel erbij nemen. Dat is niet nodig. Ik zeg altijd, spaar geen centjes maar mooie momentjes. Dat bankstel dat mensen elke vijf jaar nieuw willen, dat heeft geen meerwaarde in je leven. Zorg gewoon dat je het goed hebt. Je vrijheid is je rijkdom.

Energie Cultureel Dorp is niet voorbij. Er ontstaan weer nieuwe groepjes. Als ik dan zo'n initiatief zie als BetaalLokaal, dan zeg ik, zie je het gaat gewoon weer door maar dan in de tijdsgeest van nu. Je houdt altijd mensen die de lijntjes goed aanhouden. Er komen weer nieuwe dingen. Zoals ook Be my guest, waar je ook met elkaar kunt sparren en bij elkaar komt. Dat deden wij vroeger met een picknick maar dat gebeurt nu daar. Dingen worden gecontinueerd in de nieuwe tijdsgeest. Wij doen er nu wat minder aan mee, ik heb mijn winkel, Ruud heeft zijn timmerbedrijf. Wij hebben het al meegemaakt. Je hoeft niet zo'n tweede cirkel mee maken. Je moet ruimte geven aan jonge mensen. Een nieuwe vorm schept nieuwe mogelijkheden. Je hebt nu de sociale media erbij, dat hadden we in „99 nog niet. Je kon niet whatsappen en mobiel bellen. De wereld is veel groter geworden en makkelijker bereikbaar. Cultureel Dorp kan altijd blijven bestaan, maar er moet behoefte aan zijn en je moet er energie in stoppen. Wij kregen er in elk geval veel energie voor terug.“